

Identiteit in tijden van globalisering

WHAT WE HAVE OVERLOOKED

Waar Framer Framed, IJpromenade 2

Te zien t/m 21 augustus

★★★★☆

Op het affiche van *What we have overlooked* staat een mooie jongen met rode pumps aan zijn voeten en een kralenrokje om z'n middel. Zijn houding is die van een pin-up, maar het decor van verdord riet met zwerfvuul is allerminst glamorous. De maker van deze foto, Zanele Muholi, geniet in thuisland Zuid-Afrika een bekendheid die je niemand toewenst. Onversneden haat krijgt ze over zich uitgestort vanwege haar expliciete beelden van homo's, lesbiennes, travestieten en transgenders. Het internationale kunstpubliek kent Muholi vooral sinds de Documenta van 2012, waar haar werk ver boven de rest uitstak.

Museum Arnhem had toen allang werk van Muholi in de collectie, wat pleit voor conservator Mirjam Westens scherpe oog. Identiteit, postkolonialisme en globalisering stonden in Arnhem al op de agenda toen dat bij veel andere musea nog niet het geval was. Het is alleen weinig bekend; Museum Arnhem staat vooral te boek als gespecialiseerd in figuratie of feministische kunst. Weinigen zullen de collectie

überhaupt kennen. Arnhem is voor veel randstedelingen bijna Duitsland en het museum met z'n onhandige routing is niet direct uitnodigend – wat hopelijk zal veranderen in de aanstaande verbouwing. Gelukkig biedt een gasttentoonstelling bij Framer Framed een inhaalmogelijkheid. *What we have overlooked* toont werk van 21 kunstenaars, verzameld in de afgelopen dertig jaar.

Een ereplaats is ingeruimd voor de uitgeknipte silhouetten van Kara Walker. De Amerikaanse speelt met stereotypen uit het slavenverleden, van Uncle Tom tot minnares van de meester. Ook in dit geval was Arnhem er vroeg bij. Al in 2002, ver voordat Walker de lieveling

De onderwerpen zijn niet mals, maar opvallend is de humoristische twist

van biënnalecuratoren werd, kreeg ze er een tentoonstelling.

Opvallend is de humoristische twist in veel van het getoonde, terwijl de behandelde onderwerpen niet mals zijn. De allochtone familie die Melanie Bonajo met groen, blauw en rood gezicht op de bank portretteert, is hilarisch. Michael Tedja's explosieve tekeningen, onder andere van een ironische dreadlockcowboy, zijn iets stekeliger. Ronduit heftig is de performancetentoonstelling van Regina José Galindo. Zij kerfde het woord *perra* in haar dij, het Spaanse woord voor teef, dat in macho Guatemala vaak gebruikt wordt voor slachtoffers van seksueel misbruik.

What we have overlooked past naadloos in het programma van Framer Framed, dat zich sinds 2009 bezighoudt met 'transculturele kunst'. Het werk waar de tentoonstellingstitel aan is ontleend, toont aan hoe actueel dat is. In deze video van Lida Abdul loopt een man met een vlag een meer in. Hij gaat kopje-onder en al gauw is alleen nog zijn hand met de vlaggenstok zichtbaar, terwijl in de ondertiteling holle frasen over staten, nationale identiteit en volksaard voorbij rollen.

Heftig werk in tijden van Brexit, een Russische inval in Oekraïne en het zwarte dundoek van IS.

Edo Dijksterhuis